

249.**Zákon ze dne 30. června 1921****o zcizení státního nemovitého majetku.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Ministr financí se zmocňuje, aby zcizil části státních pozemkových parcel čís. kat. 14/1, 70/2, 42/1, 41/7 a 43/1, zapsaných v knihovně vložce č. 1 katastrální obce Josefova, v úhrnné výměře 4 ha 23 a 53 m².

Článek II.

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedením jeho pověřuje se ministr financí.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,
za ministra Hanačka.

250.**Zákon ze dne 30. června 1921****o směně státního nemovitého majetku.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Ministr financí se zmocňuje, aby směnil část státní pozemkové parcely čís. kat. 177 na „Vořechovce“, zapsané v knih. vložce č. 120 katastrální obce Střešovice, ve výměře 76 a 30 m², za části pozemkových parcel obce Pražské tamtéž čís. kat. 167 a 175, zapsaných ve vložce čís. 600 zemských desk, ve výměře 70 a 54 m².

Článek II.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedením jeho pověřuje se ministr financí.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,
za ministra Hanačka.

251.**Zákon ze dne 30. června 1921,**

jímž se ze státní služby a ze služby v podnicích a fondech státem spravovaných odstraňuje úřední název „sluha“ a nahrazuje pojmenováním „zřízenec“.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Pro zaměstnance, dosud do kategorie sluhů náležející, zrušuje se ve státní službě, jakož i ve službě podniků a fondů státem spravovaných úřední název „sluha“ a zaměňuje se za úřední pojmenování „zřízenec“.

§ 2.

Tím se mění veškeré dosud platné zákony a nařízení, pokud v nich úřední název „sluha“ přichází v úvahu.

§ 3.

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášky.

§ 4.

Všem ministrům se ukládá, aby tento zákon provedli.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Kovařík v. r.,

též za ministra Dra Procházku.

Dr. Brdlik v. r.

Dr. Šusta v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Fatka v. r.

Dr. Gruber v. r.

Dr. Burger v. r.

Husák v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,

též za ministra Hanačka.

Dr. Popelka v. r.,

též za ministry Dra Fajnora a Dra Mičuru.

252.**Zákon ze dne 30. června 1921,**

jímž se upravují ustanovení o prohlášení za mrtvého.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Odstavec 1. Šu 1 zákona ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. z., zní:

Kdo jako účastník války v letech 1914 až 1919 náleže k branné moci kteréhokoliv z válčících států stal se nezvěstným, může prohlášen býti za mrtvého nejen, když jsou tu podmínky § 24 ob. zák. obč., nýbrž i tehdy, když prošla dvě léta od poslední zprávy, že jest na živu.

Odstavec 3. §u 1 uvedeného zákona se zrušuje.

Odstavec 2. §u 2 uvedeného zákona pozbývá platnosti.

Odstavec 3. §u 2 zní takto: „Uplynula-li při vydání ediktu již lhůta v §u 1, odst. 1., označená, buď ediktální lhůta ustanovena šesti měsíci, jinak jedním rokem, a to tak, že se nekončí před uplynutím lhůty v §u 1, odst. 1., uvedené.“

Článek II.

Nebylo-li v den účinnosti tohoto zákona o žádosti podané podle zákona ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. z., ještě rozhodnuto v I. stolici, platí lhůta ustanovená ve čl. I.

Článek III.

Ustanovení zák. čl. I. z r. 1911 o prohlášení za mrtvého se takto doplňují a mění:

1. § 733 zní v odstavci číslo 3.: „Když byl ve válce těžce zraněn nebo účastniv se války stal se nezvěstným a od konce roku, kterého byla válka skončena, uplynula tři léta, aniž došla zpráva, že jest na živu.“

Kdo jako účastník války v letech 1914 až 1919 náleže k branné moci kteréhokoliv z válčících států stal se nezvěstným, může prohlášen býti za mrtvého nejen za podmínek v předešlých ustanoveních uvedených, nýbrž i tehdy, když prošla dvě léta od poslední zprávy, že jest na živu.

To platí také o nezvěstných, kteří sice nepatřili k branné moci, ale byli u ní v poli konající tam svůj úřad nebo službu (zdravotní, technickou a pod.) nebo válečné pomocné úkony nebo se dostali do nepřítelovy moci nebo byli naposled na místě ve válečném území, kde se tehdy udály zvláštní válečné příhody (boje, ostřelování, výbuchy, vrhání pum, lodní nehody, zážehy a pod.).“

2. § 734 zní:

a) v odstavci 2.: „Není-li takových údajů, určí se jako den smrti den, o němž lze souditi, že ho za mrtvého prohlášený nepřežil, jinak den, kterým uplyne lhůta, jejíž projití zakládá domněnku, že ten který zemřel“;

b) v odstavci 4.: „Byl-li někdo prohlášen za mrtvého, jest tu domněnka, že zemřel toho dne, který jest určen jako den úmrtí v usnesení prokládajícím ho za mrtvého“.

3. § 735 doplňuje se:

„Projednávatí a rozhodnouti o návrhu přísluší členu soudu ustanovenému k tomu přednostou jako samosoudci.“

4. Místo dosavadních ustanovení §§ 736 až 748 nastupují tato ustanovení:

a) § 736. „O návrhu na prohlášení za mrtvého jedná se v nesporném řízení. Veškeré skutečnosti rozhodné pro soudcovo posouzení vyšetří soud z úřední povinnosti.“

Soud rozhoduje podle svého volného uvážení na základě vykonaného šetření a zjištění. Před rozhodnutím vyslechne o tvrzených skutečnostech a důkazech strany.

Svědky nebo znalce, jakož i stranu, která navrhla prohlášení za mrtvého, může vyslechnouti také přisezně.“

b) § 737. „Je-li se obávati, že bude zne-možněno nebo značně ztíženo zjistiti skutečnosti, jež mohou býti závažnými pro rozhodnutí o prohlášení za mrtvého, kdyby se vyšetření na delší dobu odložilo, může navrženo býti také před žádostí o prohlášení za mrtvého, aby ony skutečnosti byly zjištěny u okresního soudu, v jehož obvodu se má potřebné šetření vykonati.“

c) § 738. „Návrh na prohlášení za mrtvého může podán býti již rok před uplynutím lhůt určených v § 733, č. 1. až 3., odst. 1., a v případě č. 3., odst. 2. a 3., již po roce po tom, kdy došla poslední zpráva, že jest nezvěstný na živu.“

Byl-li však nezvěstný v blízkém nebezpečení smrti, může žádáno býti za prohlášení mrtvým ihned po události, kterou byl jeho život ohrožen.

O návrhu nemůže však nikdy rozhodnuto býti před uplynutím lhůt v §u 733 určených pro domněnku smrti.“

d) § 739. „V návrhu buďtež uvedeny skutečnosti opravňující jej podati a jej odůvodňující.“

Uzná-li soud, že podle údajů jsou tu zákonné podmínky pro prohlášení za mrtvého, ustanoví nezvěstnému opatrovníka pro zastoupení v řízení, může však od toho upustiti, není-li tohoto zastoupení třeba.

Vyhláškou, ve které uvede podstatné skutečnosti případu, vyzve soud nezvěstného a

všechny, kdož mají o něm vědomost, aby podali o něm zprávu soudu aneb opatrovníku, byli ustanoven.

V ní podotkne dále, že rozhodne na opětnou žádost po uplynutí stanovené lhůty o návrhu na prohlášení za mrtvého; tuto lhůtu určí na jeden rok udáním dne, kterého skončí, a to tak, že uplyne od uveřejnění vyhlášky alespoň rok. V případech č. 3., odst. 2. a 3. §u 733 stanoví lhůtu na šest měsíců, jestli již prošly při vydání vyhlášky lhůty tam určené. Bylo-li zažádáno ihned po události, kterou byl život ohrožen (§ 738), lhůta se prodlouží až do uplynutí lhůt určených v §u 733, č. 3. až 5.

Vyhláška buď vyvěšena na soudní desce a jednou uveřejněna v listě určeném pro soudní vyhlášky. Soud může však také z úřední moci nařídit, aby byla vyhláška uveřejněna i v jiných listech nebo několikrát a kromě toho způsobem v místě obvyklým vyhlášena.“

e) § 740. „O zprávách, že nezvěstný jest na živu, vyrozumí soud opatrovníka a tento oznámí ihned soudu, doví-li se jinak, že nezvěstný žije.“

f) § 741. „Po uplynutí lhůty určené ve vyhlášce rozhodne soud na opětnou žádost usnesením.

Prohlásí-li nezvěstného za mrtvého, udá spolu den, který se považuje za úmrtí den (§ 734).“

g) § 742. „V řízení o prohlášení za mrtvého nevyžaduje se zastoupení právním zástupcem; strany mohou osobně u soudu jednati a všechny návrhy do soudního protokolu činiti. To platí i o stížnosti do rozhodnutí první stolice.

Usnesení, kterým byl nezvěstný prohlášen za mrtva, doručí soud také státnímu zástupci svého obvodu a tomuto přísluší pak právo stížností usnesení odporovati.“

h) § 743. „Zanechal-li nezvěstný manžela, může tento, jsou-li tu podmínky § 733, navrhnouti, aby bylo spolu s prohlášením za mrtvého vysloveno, že manželství jest rozloučeno.

Soud ustanoví tu vždy opatrovníka nezvěstného. Usnesením, kterým se prohlásí nezvěstný za mrtvého, uzná se také o návrhu, aby bylo prohlášeno manželství za rozloučené.

Bylo-li již dříve rozhodnuto o prohlášení za mrtvého, může pozůstalý manžel dodatečně žádati, aby bylo prohlášeno manželství za roz-

loučené. O takovém návrhu jedná soud podle předchozích ustanovení (§§ 739 a násl.) a obmezí pak rozhodnutí na výrok, zda se manželství rozlučuje.“

i) § 744. „Nemůže-li býti prokázáno veřejnou listinou, že nezvěstný zemřel, může býti u soudu v § 735 naznačeného nabídnut důkaz smrti jinými průvody a žádáno za výrok, že tento důkaz byl proveden.

Pro řízení platí obdobně ustanovení §§ 732, 735 až 737.

Uzná-li soud, že se návrh k tomu hodí, aby bylo zahájeno řízení, vydá vyhlášku, o které platí obdobně ustanovení § 739. Lhůta může však zkrácena býti na tři měsíce. Zároveň s vyhláškou ustanoví soud opatrovníka; od toho může upustiti, není-li zastoupení podle toho kterého případu nutné.

Důkazy mohou býti provedeny dříve, než uplyne lhůta ve vyhlášce určená.

Před rozhodnutím vyslechne soud strany o výsledku provedených důkazů.

V usnesení udá den, kterého nezvěstný zemřel, uzná-li, že byl důkaz proveden, a nemůže-li býti tento den zjištěn, den, kterého nepochybně nepřežil. Tento platí za den úmrtí.“

k) § 745. „Je-li nezvěstný ještě na živě nebo zemřel-li jiného dne, než byl v usnesení udán za den smrti, může za mrtvého prohlášený nebo kdo má jinak na tom právní zájem, aby bylo prohlášení za mrtvého zrušeno neb opraveno, dále ve veřejném zájmu státní zástupce navrhnouti u soudu, který v první stolici prohlásil ho za mrtvého, aby usnesení bylo zrušeno neb opraveno.

Soud rozhodne o návrhu usnesením dbaje ustanovení § 736.

Zrušení neb oprava prohlášení za mrtvého jest účinným pro všechny a proti všem zúčastněným.“

l) § 746. „Dostaví-li se za mrtvého prohlášený osobně k soudu a žádá-li za zrušení usnesení, zruší je soud bez dalšího řízení, jakmile jest nepochybné, že navrhovatel jest skutečně za mrtvého prohlášený.

Soud příslušný projednati pozůstalost zřídí pak důsledkem toho, aby byl navrhovatel uveden opět v držbu majetku, jenž přešel po prohlášení za mrtvého na jiné osoby; pokud by však bylo třeba vyšetřiti sporné skutečnosti, poukáže strany na pořad práva.

Soud zařídí spolu, aby bylo zrušeno poručenství, bylo-li snad zřízeno nad dětmi prohlášeného za mrtvého, a aby byla návrhovateli vrácena otcovská moc.“

m) § 747. „Ustanovení §§ 745 a 746 platí obdobně, je-li nezvěstný ještě na živu po rozhodnutí, že byl proveden důkaz jeho smrti nebo zemřel-li jiného dne, než byl uznán za jeho úmrtí den.“

n) § 748. „Náklady řízení, včetně poplatků a nákladů opatrovníkových hradí návrhovatel. Byl-li nezvěstný prohlášen za mrtvého, může návrhovatel požadovati náhradu těchto nákladů z pozůstalosti.“

Článek IV.

O řízení, ve kterém jest v den účinnosti tohoto zákona již ustanoven ústní jednání podle §§ 738 a násl. dřívějšího znění zák. čl. I. z r. 1911, platí dosavadní předpisy; jinak jest použití jeho ustanovení i pro řízení již zahájené.

Zrušiti neb opravit lze prohlášení za mrtvého neb provedení důkazu smrti, a to usnesením podle §§ 746 a 747, i když rozhodnutí o tom nabylo již právní moci.

Článek V.

Na základě prohlášení za mrtvého podle čl. I. tohoto zákona anebo podle zákona z 31. března 1918, č. 128 ř. z., může pozůstalý manžel žádati, aby manželství bylo soudem prohlášeno za rozloučené. Žádost tu lze spojit se žádostí za prohlášení za mrtvého.

Výsledky řízení o návrhu na prohlášení za mrtva stačí i pro rozhodnutí, že manželství jest rozloučeno.

Bylo-li navrženo rozloučení manželství, buď již nezvěstnému vždy zřízen opatrovník. Obhájce svazku manželského se neustanovuje.

Pokud jde o účastníky války uvedené ve čl. I. tohoto zákona, nemají §§ 112—114 a 277 ob. zák. obč. platnosti.

Článek VI.

O žádosti pozůstalého manžela, aby manželství bylo prohlášeno za rozloučené, jež byla podána po prohlášení nezvěstného za mrtva, náleží rozhodnouti soudu, který v I. stolici rozhodoval o prohlášení za mrtva; je-li však sídlo soudu tohoto mimo území Československé republiky, jest příslušným zemský soud v Praze, pokud pak jde o osoby, které měly domovské právo v některé obci na Slovensku, sborový soud I. stolice v Bratislavě, a o osoby příslušné do Podkarpatské Rusi, sborový soud I. stolice v Beregszásu.

Článek VII.

§ 73 zák. čl. XXXI. z roku 1894 doplňuje se v odstavci 1. ustanovením: „e) soudním prohlášením manželství za rozloučené (§ 743 zák. čl. I. z r. 1911) ...“

Článek VIII.

Pro případy v tomto zákoně uvedené pozbývá účinnosti 2. odstavec §u 73 zák. čl. XXXI. z r. 1894.

Článek IX.

Tento zákon stane se účinným svým vyhlášením. Provéstí jej náleží ministru spravedlnosti.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Popelka v. r.